

ende Elevers Kundskab og Modenhed i øvrigt gjorte Erfaringer skulde danne Grundlaget for et Eleven ved Afgangen fra Lærestalten tilbøjet Modenhedsbevis. Undervisningen paa Anstalten foresloges ledet af to Lærere, af hvilke den ene tillige skulde være Anstaltens Forstander, og af en Lærerinde, foruden af enkelte Timelærere. Lokalet saavel til selve Lærestalten som til Børnestolen samt det til begge Skoler fornødne Materiel af Borde, Katedre, Bægetavler osv. forventedes vederlagsfrit overladt af Barde Rødstad, saafremt denne By skulde blive valgt til Sæde for Anstalten. De aarlige Driftsudgifter vare anslaaede til 7,400 Kr., hvoraf 6,700 til Dækning af Lærerlønninger.

Sluttelig har Ministeriet fremhævet, at en eventuel Anstalt til Uddannelse af Vinterlærere og Biskolelærere i Vestjylland nødvendig maa være af midlertidig Natur, idet den bør ophøre, saasnart Befolkningsforhold og økonomiske Vilkaar tillade, at en med den almindelige Lovgivning stemmende Tilstand indføres.

Forinden Kommissionen gaar over til at udtale sig om den paagældende Sag, har den troet at burde meddele nogle Oplysninger om, hvilken Uddannelse der hidtil er blevet Vinter- og Biskolelærere i Vestjylland til Del.

Vi skulle i saa Henseende anføre, at der, som bekendt, hidtil kun har eksisteret een Anstalt til Uddannelse af saadanne Lærere, nemlig det saakaldte Staby Vinterlærerseminarium i Ringkøbing Amt. Denne Anstalt, der er beliggende c. $\frac{1}{4}$ Mil fra Ulfborg Station, tilhører Ringkøbing Amts Skolefond og administreres af en særlig Bestyrelse paa 5 Medlemmer, hvoraf de 3 ere Medlemmer af Amtets Skoleraad. Undervisningen begynder hvert Aars 1ste November og er beregnet paa at vare 1 Aar. Dog optages ogsaa Elever den 1ste Maj. Undervisningen omfatter de almindelige Almueskolefag samt Naturhistorie og Naturlære, men derimod ikke Matematik, og afsluttes med en Prøve i Slutningen af Oktober Maaned. I den sidste Tid have Eleverne derhos erholdt nogen Ovelse i Undervisningen af Børn. Ordningen heraf har imidlertid været forbundet med særlige Vanskeligheder. Der findes nemlig ikke i selve Sognet nogen kommunal Skole i Nærheden, og der har derfor maattet træffes et Arrangement med Sogneraadet for Nabosognet Ulfborg om Afgang for Seminariets Elever til at overvære og deltage i Undervisningen i Skolen i Ulfker. Denne ligger imidlertid i c. $\frac{1}{4}$ Mils Afstand fra Seminariet, og dets Forstander kan derfor kun i ringe Omfang have Indflydelse paa Ledelsen af de praktiske Ovelser med Eleverne. Desuden frembyder den indskrænkede Skolegang om Sommeren Vanskeligheder med Hensyn til Skolens Benyttelse til Ovelserne. — Efter Prøvens Udfald meddeles Eleverne et Eksamensbevis. Undervisningen ledes af en Forstander med en aarlig Løn af 1,600 Kr. foruden fri Bolig, og en Andenlærer, der har i Løn 800 Kr. aarlig foruden fri Bolig. Eleverne betale intet for Undervisningen og have vederlagsfri Bopæl paa Skolen. I Reglen er der derhos af Amtsskolefonden tilstaaet dem en Understøttelse paa 40—50 Kr. hver til Hjælp til Bestridelse af Udgifterne til Kost m. v. under deres Ophold paa Skolen, idet de gennemgaaende have været saa fattige, at det ikke har været dem muligt at udrede de paagældende Udgifter uden Hjælp. Elevantallet har i de senere Aar varieret mellem 20 og 30. Den samlede Udgift til Skolens Drift samt til Understøttelser til Eleverne har gennemsnitlig andraget 4,400—4,600 Kr. aarlig, hvoraf der i de senere Aar af Statskassen og Seminariefonden er udredt 3,500 Kr., saaledes at Udgiften for Skolefonden har beløbet sig til 9—1,100 Kr. aarlig. Eleverne have efter Afgang fra Skolen erholdt Pladsfer, dels i Ringkøbing Amt, dels i de ovennævnte Provintter i Ribe og Vejle Amter. Hvor stor Efterspørgslen efter Elever fra Skolen til Antagelse som Lærere i de sidste Aar har været, vil fremgaa af, at der i 1893 og 1894 fra forskellige Sogneraad fremkom henholdsvis c. 150 og c. 120 Andragender om Anvisning paa Elever, medens der fra Skolen ikkun udgif henholdsvis 30 og 20 Elever, der altsaa alle erholdt Plads. Disse Tal ophjse med tilstrækkelig Tydelighed, hvor stor Tilgang af Vinterlærere der aarlig behøves, og det fremgaa af Forholdet mellem Antallet af Elever og Efterspørgsler, at Vinterlærerne gennemsnitlig kun fungere som saadanne 2 à 3 Aar.